ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2023/702

z 21. marca 2023

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Spoločnom výbore zriadenom Dohodou o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, pokiaľ ide o rozhodnutia, ktoré sa majú prijať a odporúčania a spoločné a jednostranné vyhlásenia, ktoré sa majú vydať

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 50 ods. 2,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Únia uzavrela rozhodnutím Rady (EÚ) 2020/135 ([1]) Dohodu o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „dohoda o vystúpení“), ktorá nadobudla platnosť 1. februára 2020.

(2) Článkom 164 ods. 5 písm. d) dohody o vystúpení sa Spoločnému výboru zriadenému podľa jej článku 164 ods. 1 (ďalej len „Spoločný výbor“) udeľuje právomoc prijímať rozhodnutia, ktorými sa mení uvedená dohoda, za predpokladu, že takéto zmeny sú potrebné na opravu chýb, na odstránenie opomenutí alebo iných nedostatkov alebo na riešenie situácií, ktorých vznik sa v čase podpisu dohody nepredpokladal, s výnimkou prípadov týkajúcich sa prvej, štvrtej a šiestej časti dohody o vystúpení, a za predpokladu, že takéto rozhodnutia nemenia základné prvky uvedenej dohody.

(3) Článkom 166 ods. 1 dohody o vystúpení sa Spoločnému výboru udeľuje právomoc prijímať rozhodnutia v súvislosti so všetkými záležitosťami, pri ktorých sa tak stanovuje v uvedenej dohode, a vydávať príslušné odporúčania pre Úniu a Spojené kráľovstvo. Podľa článku 166 ods. 2 dohody o vystúpení sú rozhodnutia prijaté Spoločným výborom pre Úniu a pre Spojené kráľovstvo záväzné, pričom Únia a Spojené kráľovstvo majú uvedené rozhodnutia vykonať a tieto rozhodnutia majú rovnaký právny účinok ako dohoda o vystúpení. V článku 166 ods. 3 dohody o vystúpení sa stanovuje, že odporúčania sa majú vydávať na základe vzájomnej dohody.

(4) V súlade s článkom 182 dohody o vystúpení je neoddeliteľnou súčasťou uvedenej dohody protokol o Írsku/Severnom Írsku (ďalej len „protokol“).

(5) Je vhodné, aby Únia a Spojené kráľovstvo vydali v Spoločnom výbore spoločné vyhlásenie, v ktorom uvedú, že vždy, keď je to v rámci ich vzťahov podľa dohody o vystúpení relevantné, budú v súlade s požiadavkami právnej istoty odkazovať na protokol v znení zmien ako na „Windsorský rámec“, a že rovnakým spôsobom môžu na protokol v znení zmien odkazovať vo svojich vnútorných právnych predpisoch.

(6) So zreteľom na osobitné okolnosti Severného Írska je potrebné stanoviť, že Únia a Spojené kráľovstvo by mali vyvinúť čo najväčšie úsilie, aby zjednodušenia obchodu medzi Severným Írskom a ostatnými časťami Spojeného kráľovstva v zmysle tohto protokolu zahŕňali osobitné dojednania týkajúce sa pohybu tovaru v rámci vnútorného trhu Spojeného kráľovstva v súlade s postavením Severného Írska ako súčasti colného územia Spojeného kráľovstva, ak je tovar určený na konečnú spotrebu alebo konečné použitie v Severnom Írsku a ak sú zavedené potrebné záruky na ochranu integrity vnútorného trhu a colnej únie EÚ. Protokol by sa preto mal zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

([1]) Rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/135 z 30. januára 2020 o uzavretí Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 1).

(7) Únia by mala vziať na vedomie jednostranné vyhlásenie Spojeného kráľovstva v Spoločnom výbore, v ktorom stanovuje postup, ktorý plánuje zaviesť, pokiaľ ide o pohyb tovaru zo Severného Írska do iných častí Spojeného kráľovstva.

(8) Únia by mala vziať na vedomie aj jednostranné vyhlásenie Spojeného kráľovstva v Spoločnom výbore, v ktorom stanovuje postup, ktorý plánuje zaviesť, pokiaľ ide o činnosti dohľadu nad trhom a presadzovania práva.

(9) Je potrebné posilniť spoluprácu medzi Spojeným kráľovstvom a Úniou a prípadne medzi Spojeným kráľovstvom a orgánmi členských štátov, v rámci ktorej sa pripravované osobitné dojednania podporia účinnými opatreniami dohľadu nad trhom a presadzovania práva. Spoločný výbor by preto mal vydať odporúčanie, v ktorom uvedie takúto posilnenú spoluprácu a stanoví, že táto spolupráca by mohla zahŕňať výmenu poznatkov a informácií, spoluprácu s hospodárskymi subjektmi a spoločnú činnosť.

(10) Vzhľadom na osobitné okolnosti Severného Írska vrátane skutočnosti, že je neoddeliteľnou súčasťou vnútorného trhu Spojeného kráľovstva, by sa mali vykonať určité zmeny prílohy 3 k protokolu. Uplatnenie týchto zmien by nemalo viesť k riziku daňových podvodov ani k žiadnemu potenciálnemu narušeniu hospodárskej súťaže. Vykonávanie týchto zmien v Severnom Írsku, a najmä vykonávanie osobitnej úpravy pre predaj tovaru na diaľku dovážaného z tretích území alebo tretích krajín, by nemalo vystavovať vnútorný trh Únie a vnútorný trh Spojeného kráľovstva rizikám ani neprimerane zaťažovať podniky pôsobiace v Severnom Írsku. S cieľom objasniť rozsah uplatňovania niektorých aktov na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko, ktoré sú už uvedené v prílohe 3 k protokolu, by sa do uvedenej prílohy mali doplniť tri poznámky. Takáto možnosť by sa mala predpokladať, aby sa dalo riešiť ďalšie potenciálne nedostatky alebo nepredvídané okolnosti a zabezpečiť, aby sa do uvedenej prílohy mohli kedykoľvek doplniť akékoľvek ďalšie poznámky spresňujúce spôsob, akým sa akty Únie uvedené v prílohe 3 uplatňujú na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko.

(11) Únia a Spojené kráľovstvo by mali v Spoločnom výbore vydať spoločné vyhlásenie o režime DPH na tovar, ktorý nepredstavuje riziko pre vnútorný trh Únie, a o úprave DPH pri cezhraničnom vrátení. Týmto vyhlásením by sa Únia a Spojené kráľovstvo zaviazali preskúmavať, či je možné doplniť poznámky objasňujúce rozsah uplatňovania určitých aktov uvedených v prílohe 3 k protokolu. Prvá poznámka by sa týkala uplatňovania sadzieb stanovených v smernici Rady 2006/112/ES ([2]) a obsahovala by zoznam tovaru, ktorý by vzhľadom na svoju povahu a podmienky, za ktorých sa dodáva, podliehal konečnej spotrebe v Severnom Írsku a v prípade ktorého by uplatňovanie rôznych sadzieb neviedlo k negatívnemu vplyvu na vnútorný trh Únie v podobe rizika daňových podvodov alebo možného narušenia hospodárskej súťaže. Únia a Spojené kráľovstvo by tiež mali vyjadriť ochotu takýto zoznam pravidelne hodnotiť a revidovať. Druhá poznámka by sa týkala súčasnej úpravy DPH pri cezhraničnom vrátení dane podľa uplatniteľného práva Únie, na ktoré odkazuje článok 8 protokolu.

(12) S cieľom zabezpečiť účinnosť článku 8 protokolu by si Únia a Spojené kráľovstvo mali vymieňať informácie a systematicky diskutovať o všetkých otázkach vyplývajúcich z vykonávania a uplatňovania článku 8 uvedeného protokolu vrátane pripravovaných dôležitých zmien v oblasti DPH a spotrebných daní týkajúcich sa tovaru v uplatniteľnom legislatívnom rámci v Únii a Spojenom kráľovstve. Je preto vhodné, aby Spoločný výbor prijal rozhodnutie, ktorým stanoví mimoriadne zasadnutia osobitného výboru pre otázky súvisiace s vykonávaním protokolu o Írsku/Severnom Írsku (ďalej len „osobitný výbor“) ako posilnený koordinačný mechanizmus, ktorý Únii a Spojenému kráľovstvu umožní identifikovať a prediskutovať akékoľvek otázky týkajúce sa fungovania protokolu v oblasti DPH a spotrebných daní a podľa potreby navrhnúť príslušné opatrenia.

([2]) Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

(13) S cieľom ďalej objasniť rozsah uplatňovania článku 10 ods. 1 protokolu je vhodné, aby Únia a Spojené kráľovstvo vymedzili spoločné chápanie podmienok, za ktorých štátna pomoc poskytovaná orgánmi Spojeného kráľovstva patrí do rozsahu pôsobnosti článku 10 ods. 1, najmä pokiaľ ide o skutočný a priamy súvis so Severným Írskom. Je preto vhodné, aby Únia a Spojené kráľovstvo na tento účel vydali spoločné vyhlásenie v Spoločnom výbore.

(14) S cieľom riešiť situáciu, keď konkrétny akt Únie, ktorým sa mení alebo nahrádza akt uvedený v prílohách k protokolu, významne mení obsah alebo rozsah pôsobnosti uvedeného aktu oproti tomu, ako bol uplatniteľný pred zmenou alebo nahradením, a ak by uplatňovanie aktu Únie v znení zmien alebo nahradení v Severnom Írsku malo významný vplyv na každodenný život komunít v Severnom Írsku spôsobom, ktorý môže pretrvávať, je vhodné zaviesť mechanizmus núdzovej brzdy. S cieľom riešiť takú situáciu by tento mechanizmus mohlo aktivovať 30 poslancov zákonodarného zhromaždenia v Severnom Írsku z najmenej dvoch strán (a s vylúčením predsedu a podpredsedov), a to za každej z podmienok stanovených v odseku 1 jednostranného vyhlásenia Spojeného kráľovstva o zapojení inštitúcií Veľkopiatkovej alebo Belfastskej dohody z 10. apríla 1998 medzi vládou Spojeného kráľovstva, vládou Severného Írska a ďalšími účastníkmi viacstranných rokovaní (ďalej len „dohoda z roku 1998“) pripojeného k pripravovanému rozhodnutiu Spoločného výboru, ktorým sa mení protokol. Medzi tieto podmienky okrem iného patrí, že oznámenie možno podať za mimoriadne výnimočných okolností a v krajnom prípade a že poslanci zákonodarného zhromaždenia sa vopred usilovali o vecnú diskusiu s vládou Spojeného kráľovstva a v rámci vlády Severného Írska s cieľom preskúmať všetky možnosti v súvislosti s aktom Únie. Ak Spojené kráľovstvo na tento účel podalo Únii oznámenie, akt Únie zmenený alebo nahradený osobitným aktom Únie by sa podľa článku 13 ods. 3 protokolu neuplatňoval na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, ani v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko. Namiesto toho by sa mohol akt Únie zmenený alebo nahradený osobitným aktom Únie doplniť do príslušnej prílohy k protokolu v súlade s postupom stanoveným v jeho článku 13 ods. 4. Protokol by sa preto mal zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(15) Ak Spojené kráľovstvo podalo Únii oznámenie uvedené v prvom pododseku pripravovaného nového odseku 3a článku 13 protokolu, ale rozhodcovský súd rozhodol, že Spojené kráľovstvo nesplnilo podmienky takéhoto oznámenia stanovené v treťom pododseku uvedeného odseku, je vhodné, aby Spoločný výbor odporučil rýchle splnenie takého rozhodnutia rozhodcovského súdu. Spoločný výbor by preto mal vydať odporúčanie, v ktorom stanoví takéto rýchle splnenie rozhodnutia. Malo by to vychádzať zo spoločného porozumenia, že rovnakým spôsobom by sa malo dosiahnuť rýchle splnenie rozhodnutia, ak Spojené kráľovstvo nesplní svoje povinnosti konať v dobrej viere podľa článku 5 dohody o vystúpení tým, že podá takéto oznámenie bez toho, aby bola splnená každá z podmienok stanovených v odseku 1 jednostranného vyhlásenia Spojeného kráľovstva o zapojení inštitúcií dohody z roku 1998, ktoré je pripojené k rozhodnutiu Spoločného výboru č. 1/2023.

(16) Únia a Spojené kráľovstvo by mali uznať, že oznámenie Spojeného kráľovstva podľa novo pripravovaného článku 13 ods. 3a protokolu má spĺňať každú z podmienok uvedených v odseku 1 jednostranného vyhlásenia Spojeného kráľovstva o zapojení inštitúcií dohody z roku 1998, aby bolo podané v dobrej viere v súlade s článkom 5 dohody o vystúpení. Takisto je v spoločnom vyhlásení vhodné objasniť, že ak rozhodcovský súd rozhodol, že Spojené kráľovstvo v súvislosti s takýmto oznámením nedodržalo článok 5 dohody o vystúpení, malo by sa dosiahnuť rýchle splnenie takého rozhodnutia rozhodcovského súdu.

(17) Únia a Spojené kráľovstvo by mali v plnej miere využívať spoločné orgány zriadené dohodou o vystúpení na dohľad nad jej vykonávaním. Osobitný výbor môže umožniť výmenu názorov na akékoľvek budúce právne predpisy Spojeného kráľovstva týkajúce sa tovaru s významom pre fungovanie protokolu. Na tento účel sa môže zvolať osobitný výbor v konkrétnom zložení, a to ako osobitný orgán pre tovar, aby posúdil potenciálny vplyv týchto budúcich právnych predpisov v Severnom Írsku, predvídal a prediskutoval akékoľvek súvisiace praktické problémy. Únia a Spojené kráľovstvo by mali čo najlepšie a najrýchlejšie vyriešiť všetky otázky týkajúce sa fungovania protokolu. Je preto vhodné, aby Únia a Spojené kráľovstvo na tento účel prijali spoločné vyhlásenie v Spoločnom výbore.

(18) Únia by mala vziať na vedomie jednostranné vyhlásenie Spojeného kráľovstva v Spoločnom výbore o mechanizme demokratického súhlasu uvedenom v článku 18 protokolu, pripomínajúc si úlohy Spoločného výboru podľa článku 164 dohody o vystúpení.

(19) Ukázalo sa, že je potrebné rozšíriť rozsah obchodníkov oprávnených na prepravu tovaru, ktorý nie je ohrozený rizikom, z iných častí Spojeného kráľovstva do Severného Írska, ako sa uvádza v rozhodnutí Spoločného výboru č. 4/2020 ([3]). Predovšetkým by sa mali stanoviť nové podmienky, na základe ktorých sa možno domnievať, že tovar nepodlieha obchodnému spracovaniu, a to aj zvýšením prahovej hodnoty ročného obratu hospodárskych subjektov, aby bolo možné domnievať sa, že spracovanie tovaru týmito hospodárskymi subjektmi bez ohľadu na odvetvie ich činnosti sa nepovažuje za obchodné spracovanie. Okrem toho hospodárske subjekty usadené v iných častiach Spojeného kráľovstva sa budú môcť zapojiť do systému dôveryhodných obchodníkov, o ktorý sa opiera úprava prepravy tovaru neohrozeného rizikom. Je potrebné podrobnejšie stanoviť osobitné podmienky získania oprávnenia dôveryhodných obchodníkov, aby colné zjednodušenia poskytované dôveryhodným obchodníkom a oprávneným dopravcom pri preprave tovaru neohrozeného rizikom z iných častí Spojeného kráľovstva do Severného Írska, ktoré sa majú stanoviť v cielených zmenách príslušných aktov Únie, sprevádzali prísnejšie záruky.

(20) Okrem toho by sa mali stanoviť pravidlá na určenie podmienok, za ktorých sa tovar zasielaný v balíkoch z iných častí Spojeného kráľovstva do Severného Írska môže považovať za tovar neohrozený rizikom, ak sa tieto balíky doručujú súkromným osobám s bydliskom v Severnom Írsku a do Severného Írska ich dopravia oprávnení dopravcovia.

(21) Únia by mala vziať na vedomie jednostranné vyhlásenie Spojeného kráľovstva v Spoločnom výbore, v ktorom stanoví postup, ktorý plánuje zaviesť na posilnenie presadzovania práva, pokiaľ ide o tovar prepravovaný v balíkoch z inej časti Spojeného kráľovstva do Severného Írska.

(22) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať v Spoločnom výbore pokiaľ ide o rozhodnutie, ktoré sa má prijať a odporúčania a spoločné a jednostranné vyhlásenia, ktoré sa majú vydať,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať v Spoločnom výbore zriadenom článkom 164 dohody o vystúpení (ďalej len „Spoločný výbor“) pokiaľ ide o rozhodnutie, ktoré má Spoločný výbor prijať a určité odporúčania, ktoré má Spoločný výbor vydať, je stanovená v návrhu rozhodnutia a v návrhu odporúčaní pripojenom v prílohe 1 k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať v Spoločnom výbore pokiaľ ide o určité spoločné vyhlásenia, ktoré majú vydať Únia a Spojené kráľovstvo v Spoločnom výbore, je stanovená v návrhu spoločných vyhlásení pripojenom v prílohe 2 k tomuto rozhodnutiu.

Článok 3

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať v Spoločnom výbore pokiaľ ide o určité jednostranné vyhlásenia, ktoré má Spojené kráľovstvo vydať v Spoločnom výbore a ktoré sú pripojené v podobe návrhu v prílohe 3 k tomuto rozhodnutiu, je vziať tieto vyhlásenia na vedomie. V súvislosti s jednostranným vyhlásením Spojeného kráľovstva v Spoločnom výbore o mechanizme demokratického súhlasu uvedenom v článku 18 protokolu si Únia takisto pripomína úlohy Spoločného výboru podľa článku 164 dohody o vystúpení.

([3]) Rozhodnutie Spoločného výboru zriadeného Dohodou o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu č. 4/2020 zo 17. decembra 2020 o určení tovaru neohrozeného rizikom [2020/2248] (Ú. v. EÚ L 443, 30.12.2020, s. 6).

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 21. marca 2023

Za Radu
predsedníčka
J. ROSWALL